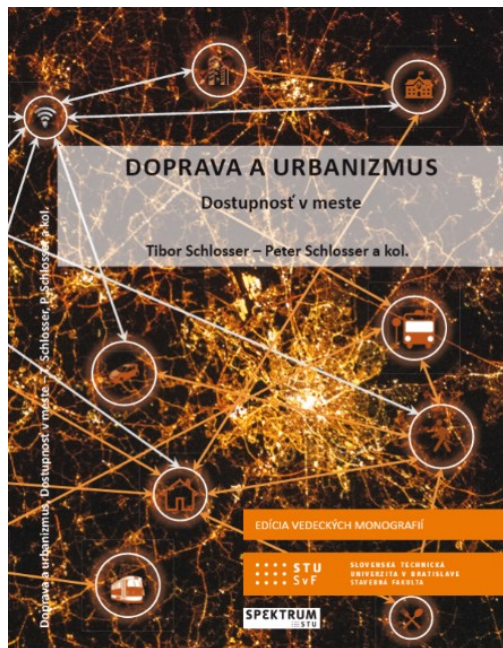

Nová knižná publikácia DOPRAVA A URBANIZMUS - Dostupnosť v meste

Milé študentky, milí študenti,
vážené kolegyne, vážení kolegovia!

Katedra dopravných stavieb pripravila v roku 2020 pre širokú verejnosť publikáciu, ktorej cieľom je predostrieť spojený obraz pri riešení problematiky územia a dopravy na nej. Spája činnosti dopravy a urbanizmu a snaží sa ich definovať cez dostupnosť ľudí na území alebo dostupnosť územia pre ľudí. Publikácia v rámci dopravy a urbanizmu upriamuje pozornosť na malý prvok, ktorý vo svete už niekoľko desaťročí rezonuje a stále výraznejšie „vytvára problémy“ pre menej skúsených stratégov, ktorí ovplyvňujú rozvoj urbanizovaného územia, či už malej zóny, obce či regiónu, alebo aj štátu. Autori predkladajú analýzu základnej nevyhnutnosti na území, kde už pri územnom plánovaní treba

komplexne riešiť územné nároky na priestorové usporiadanie a funkčné využitie spolu s dopravnými a prepravnými požiadavkami ľudí. Potreby ľudí treba poznať v dostatočných detailoch. Inak „zmrzačíme“ svoje mestá na niekoľko generácií. Každé územie aj keď rieši z hľadiska zóny len bodový problém zastaveného územia či tvorbu veľkých zmien usporiadania a funkcií, jeho detaily nemožno riešiť bez dostatočne podrobných súvislostí vytvárajúce prepravné vzťahy ľudí na riešenom území s rôznymi zdrojmi a cieľmi s ich premietnutím na dopravné požiadavky. A pritom by sme mali vedieť povedať ako zasiahneme našimi zmenami susedov – susedné zóny či mestské časti, ale aj obce.

Možno skromne konštatovať, že aj na riešení dostupnosti celosvetovo vieme poukázať, že súčasný spôsob života ľudí, ktorý tlačí na neustály ekonomický rast spoločnosti, konkurencieschopnosť vo vnímaní globálnej tvorby zisku, bez jeho premietnutia a ponechania vytvorenej pridanej hodnoty obyvateľov na území kde žijú, urbanizované územie stagnuje a nerozvíja sa. Darmo pribúdajú monofunkčné nové zóny. Disproporcie narastajú. Komplexný rozvoj územia a najmä tvorba vhodnej siete dopravnej infraštruktúry a dopravných služieb nemožno dosiahnuť, kde sa preferuje individualizmus, ktorý sa prejavil masívnou podporou individuálnej automobilovej dopravy. Kolaps je všade okolo. Možno taktiež konštatovať, že zovšeobecnený hospodársky rast neznamená rast kvality života ľudí na urbanizovanom území. Našich posledných 30 rokov života jednoznačne poukázal, že sa naše hospodárstvo a s ňou spojená životná úroveň obyvateľov nerozvíja štruktúrovane a systémovo. Stále pretrvávajú disproporcie ešte spred 40 rokov, najmä v nedobudovanej dopravnej infraštruktúre, ktoré sa nedotiahli na požiadavky pre čas minulý a falošne sa vytvára obraz „inteligentných miest“, ktoré majú kvalifikovane vyriešiť čas budúci. Nemožno preskočiť jamu, ktorá je dostatočne hlboká a dostatočne široká na území, ktoré sa nedokončilo na potreby minulosti, prítomnosť neriešila ani svoju vlastnú podstatu a chceme mať „krajšie“ zajtrajšky. Problém urbanizácie spoločne aj s dopravnými problémami, nemožno riešiť lebo niet financií, ktoré sa mali vytvárať z celospoločenského prínosu vytvoreného vlastnými ľuďmi a mali ostať na území, kde sa tvoril a vytvára pridaná hodnota. Tá sa v ziskoch vyváža z nášho štátu

a preto už viditeľne vnímame rozpory a rozpad základnej infraštruktúry či už technickej, územnej, ale najmä dopravnej. Vidíme to na "rozpadajúcej sa kvalite" našich ciest, kritický stav stovák cestných mostov a chýbajúcich obchvatov našich mniest. Tie majú za úlohu zvyšovať kvalitu obsluhy územia, po ktorej nemusia jazdiť len osobné automobily, ale najmä verejná hromadná doprava. Snažíme sa „smart“ (rozumnými) riešeniami dotvárať územie cyklistickou dopravou. Napriek vstupným poznámkam treba mať objektívne optimizmus. Autori sami prijali výzvu na prehĺbenie poznatkov o obsluhu územia a možno sa dočkáme pokračovania „dopravy a urbanizmu“, kde sa pokúsia hľadať odpoveď na „riadenie dopytu v meste“.

Monografia poslúži študentom na prehĺbenie si poznatkov v oblasti územného plánovania, dopravného inžinierstva, prognózy a projektovania v intenciách udržateľnej mobility. Publikácia **nájde uplatnenie na Stavebnej fakulte STU pri predmetoch, ktoré zabezpečuje Katedra dopravných stavieb:**

- Dopravné systémy v území
- Dopravné staviteľstvo
- Mestské komunikácie
- Dopravné plánovanie a Dopravné prognózovanie
- Urbanizmus a územné plánovanie
- Ekológia mestských sídiel a dopravný urbanizmus.

Určite si publikácia **nájde študentov na sesterských technických univerzitách na Slovensku a v Česku.**

Súčasne publikácia môže osloviť aj **odborníkov a zamestnancov mestských a miestnych úradov našich obcí** a z nej čerpať spôsoby ako pripraviť a zhodnotiť komplexne vlastné stabilizované čo rozvíjajúce sa zóny.

Knihu si bude **možno objednať** cez **Združenie Inteligentné dopravné systémy Slovensko** na adrese info@dotis.sk a potom vyzdvihnúť priamo na našej Katedre dopravných stavieb prípadne zaslať poštou.

Inak publikácia bude prístupná aj cez **internetové kníhkupectvá Martinus a Panta Rhei ako v predajni JAGA na našej fakulte.**

*doc. Ing. Tibor Schlosser, CSc.
autor publikácie*